

Infektioner i njurar och urinvägar

Urinvägsinfektion hos män

Det är vanligt att behöva kissa ofta om du har urinvägsinfektion. Det kan också svida när du kissar. Du behöver oftast behandling med antibiotika om du får urinvägsinfektion.

Den här texten handlar om urinvägsinfektion hos <u>män</u>. Här kan du läsa om <u>urinvägsinfektion hos kvinnor</u> och om <u>urinvägsinfektion hos barn</u>.

Den här texten finns på <u>lättläst svenska</u>.

Vad är urinvägsinfektion?

Du kan få urinvägsinfektion om det kommer in bakterier i urinvägarna. Infektionen finns oftast iurinröret och urinblåsan.

Kroppen försvarar sig mot bakterier

Du som är <u>man</u> har ett <u>långt urinrör</u>. Det gör det svårare för bakterierna att komma in i urinvägarna än hos kvinnor, eftersom kvinnor har ett kort urinrör. Därför är urinvägsinfektion inte lika vanligt hos män.

Bakterierna förökar sig snabbt om de kommer in i urinblåsan. För att försvara sig reagerar kroppen oftast med en <u>inflammation</u>. Det är inflammationen som gör att du får olika symtom.

Två typer av urinvägsinfektion

Det finns olika typer av urinvägsinfektion.

Urinvägsinfektion utan feber

Du kan ha urinvägsinfektion utan feber. Då finns infektionen oftast i urinröret och urinblåsan. Urinvägsinfektion utan feber kallas också för cystit som betyder inflammation i blåsan. Därför kallas urinvägsinfektion ibland också för blåskatarr.

Du kan få urinvägsinfektion flera gånger.

Urinvägsinfektion med feber

Du kan också ha urinvägsinfektion med feber. Det kallas ibland för njurbäckeninflammation eller pyelonefrit. Då har infektionen spridit sig till <u>urinledarna</u> och njurarna. Ofta är prostatakörteln också infekterad.

Olika bakterier kan orsaka urinvägsinfektion

Det finns flera sorters bakterier som kan orsaka urinvägsinfektion. Vanligast är kolibakterier, som brukar finnas i tarmen.

Symtom

Symtomen vid urinvägsinfektion utan feber skiljer sig från symtomen vid urinvägsinfektion medfeber.

Du kan ha ett eller flera av de här besvären om du har urinvägsinfektion utan feber:

- Du behöver kissa ofta.
- Du kan känna att det svider när du kissar och precis efteråt.
- Du kan ha ont i nedre delen av magen över urinblåsan.

- Du kan känna dig lite småfrusen.
- Det kan ibland finnas lite blod i urinen.
- Du kan känna en tyngdkänsla i underlivet och det kan ömma när du sitter. Då har prostatakörteln också blivit inflammerad.
- Äldre personer som har demens kan bli oroliga av sina symtom och verka förvirrade.

Du kan ha ett eller flera av de här besvären om du har urinvägsinfektion medfeber:

- Du känner dig oftast ordentligt sjuk och kan må illa.
- Du har ofta ont i magen, ryggen eller ena sidan som ibland kallas flanken.
- Du kan känna att det svider när du kissar och precis efteråt.
- Äldre personer kan ibland bli förvirrade vid infektioner. Det gäller också vid urinvägsinfektioner med feber.

Du behöver alltid få behandling om du har urinvägsinfektion med feber.

När och var ska jag söka vård?

Kontakta en <u>vårdcentral</u> eller en <u>jouröppen mottagning</u> om du måste kissa oftare än vanligt och det svider.

Om det är bråttom

Kontakta genast en <u>vårdcentral</u> eller en <u>jouröppen mottagning</u> om något av följande gäller för dig:

- Du har feber och urinvägsinfektion.
- Du misstänker att du har njurbäckeninflammation.

Om det är stängt på vårdcentralen eller den jouröppna mottagningen, sök vård på en akutmottagning.

Ring telefonnummer 1177 om du vill ha <u>sjukvårdsrådgivning</u>. Då får du hjälp att bedöma dina symtom och råd om vad du kan göra själv.

Provtagning

Du får lämna ett urinprov. Provet kan visa om du har urinvägsinfektion eller inte. Helst ska det vara ett så kallat mittstråleprov.

Läkaren beställer också en urinodling på urinen om hen misstänker att du har urinvägsinfektion. Odlingen kan visa vilken bakterie som orsakar besvären och vilket läkemedel du kan behöva.

Läs mer här om hur det går till<u>lämna ett urinprov</u> och vad proverna visar.

Du kan få lämna blodprov

Du kan få lämna ett blodprov om läkaren misstänker att du har njurbäckeninflammation. Det provet kallas för <u>CRP-test</u> eller snabbsänka eftersom det går snabbt att få svar på testet. Vid njurbäckeninflammation stiger CRP-värdet snabbt.

Om proverna inte ger svar

Ibland går det inte att avgöra vad besvären beror på. Då kan du bli undersökt på andra sätt.

Undersökningar och utredningar

Utöver det första urinprovet kan du också få lämna urinprov förklamydia.

Prostataundersökning

Läkaren kan <u>undersöka din prostata</u>. Det gäller framför allt om du har feber eller har haft besvär att kissa en längre tid. Ofta är prostatakörteln också infekterad om du har symtom på urinvägsinfektion.

Undersökningar om du får urinvägsinfektion ofta

Ibland kommer urinvägsinfektion tillbaka flera gånger. Då kan läkaren göra fler undersökningar. Då kan hen se om det finns någon annan sjukdom som orsakar besvären och om du kan få behandling för den.

Här är några vanliga undersökningar om du får urinvägsinfektion ofta:

- Du kan bli undersökt med ultraljud för att se om det finns urin kvar i blåsan efter att du har kissat.
- Du kan bli undersökt med röntgen om njurarna behöver undersökas.
- Du kan få göra en undersökning som kallas<u>cystoskopi</u>. Då får du lokalbedövning och läkaren undersöker urinröret, prostatan och urinblåsan med ett smalt instrument som förs upp i urinröret.

Behandling

Du behöver få behandling med läkemedel om du har urinvägsinfektion. Vilket läkemedel du får beror på om du har feber eller inte.

Olika slags antibiotika

Du kan få behandling med <u>antibiotika</u> när du har urinvägsinfektion. Bakterierna är ibland motståndskraftiga mot vissa sorter av antibiotika. Det kallas att bakterierna är resistenta. Med hjälp av det <u>urinprov</u> du har lämnat görs en urinodling. Urinodlingen visar vilka bakterier som har orsakat infektionen och om det läkemedel du fått är det bästa för dig.

Vid feber kan du få behandling på sjukhus

Prostatakörteln är ofta infekterad om du har urinvägsinfektion med feber. Då får du behandling i två veckor. Ibland behövs behandling på sjukhus. Då får du antibiotika <u>direkt i blodet</u>.

När du får urinvägsinfektion flera gånger

En del får urinvägsinfektion flera gånger. Det är vanligt om du inte tömmer blåsan helt när du kissar, och det händer oftare hos dig som är äldre.

Det kan ibland bero på att <u>prostatakörteln är förstorad</u>. Då kan en del urin och även bakterier bli kvar i urinblåsan efter det att man kissat klart. Det gör att bakterierna får större möjlighet att få fäste och sprida sig i urinvägarna. Därför ska du försöka tömma blåsan helt varje gång.

Hur kan jag förebygga att få urinvägsinfektion?

Du kan minska risken för att få urinvägsinfektion på olika sätt.

Kissa efter sex

Du kan ta som vana att kissa efter att du har haft sex. Då sköljs eventuella bakterier bort som kan finnas vid urinrörsmynningen.

Annan förebyggande behandling om du får besvär ofta

Läkaren kan ibland skriva ut en låg dos antibiotika för behandling under en längre tid. Det gäller om du har urinvägsinfektioner som kommer tillbaka ofta. Behandlingstiden är då oftast sex månader.

Du kan pröva att ta en kombination av tranbärsjuice, probiotika och metenamin. Metenamin är ett bakteriehämmande läkemedel anpassat för urinvägarna. Det vetenskapliga stödet för att behandlingen hjälper är svagt, men för vissa kan

den minska risken att få urinvägsinfektion igen. Prata med din läkare för att se om behandlingen är aktuell för dig.

Komplikationer och följdsjukdomar

Ibland kan urinvägsinfektion ge komplikationer, men det är ovanligt.

Njuren kan påverkas

Urinvägsinfektion med feber kan ge komplikationer som kan skada<u>njurens</u> vävnad. Det gäller speciellt hos äldre personer.

Blodförgiftning

Ibland kan bakterierna sprida sig till blodet, men det är ovanligt. Då kan det bl<u>blodförgiftning</u>, som också kallas sepsis. Det är vanligare hos äldre. Du behöver få vård på sjukhus om du får blodförgiftning. Då får du behandling med läkemedel direkt i blodet.

Påverka och delta i din vård

För att du ska kunna vara delaktig i din vård och behandling är det viktigtatt du förstår informationen du får av vårdpersonalen. Ställ frågor om du inte förstår. Du ska till exempel få information om behandlingsalternativ.

Du har möjlighet att <u>få hjälp av en tolk om du inte pratar svenska</u>. Du har också möjlighet att <u>få hjälp av en tolk om du har en hörselnedsättning.</u>

Om du behöver hjälpmedel ska du få information om vad som finns och hur du får det.

MER PÅ 1177.SE

- Urinvägsinfektion hos barn
- Urinvägsinfektion hos kvinnor
- Så fungerar njurar och urinvägar
- Infektion och inflammation
- Blod i urinen

Senast uppdaterad:

2023-04-28

Redaktör:

Lovisa Dragstedt, 1177.se, nationella redaktionen

Granskare:

Göran Umefjord, läkare, specialist i allmänmedicin, Stockholm

Mer på 1177.se

Klamydia

Klamydia är en vanlig könssjukdom i Sverige. Det är att du testar sig för klamydia om du misstänker att du blivit smittad.

Njurar och urinvägar

Här kan du läsa mer om besvär och sjukdomar i njurar och urinvägar.

Bäckenbottenträning

Bäckenbottenträning kan hjälpa dig som har besvär med att det läcker urin eller avföring. Det kan också hjälpa för

besvär av framfall. Du kan börja med bäckenbottenträning när som helst under livet.

1177 - tryggt om din hälsa och vård

På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt.

1177 ger dig råd när du vill må bättre.

1177 på flera språk I	
Om 1177 I	
Kontakt I	
Behandling av personuppgifter	
Hantering av kakor	
<u>Inställningar för kakor</u>	
1177 – en tjänst från <u>Inera.</u>	